

FLANDRIA TEVTONICA.

Cadsand.

Ad latus oppidi, quod Septentrionem adspicit, posita est insula, *Cadsand* vulgo dicta, olim quidem major & celebrior quam hodie, quum & urbem haberet, & complures pagos per amoenos & frequentes: nunc dimidia parte minor; sed magni momenti nostris, ad Slusam contra hostium molitiones defendendam: unde & validis operibus, qua hostiles terras respicit, tecta est, & aliquot munitiones inter aestuaria excitatæ. *Ardenburgum* oppidum antiquum & quondam Flandriæ littoralis, quum Brugæ nondum conditæ essent, metropolis. Hodie exiguum est oppidum & deforme. Templum habet Deiparæ Virgini sacrum, quo nullum pulchrius neque sumtuosius Flandria olim videbat; hodie tantum parietes, & marmoreæ columnæ, duæque turres supersunt. In Federatorum Ordinum potestatem venit anno 1604, mense Mayo, à quibus egregie fuit munitum: distat Slusa milliare unum. *Middelburgum* Ardenburgo vicinum, & tantum duobus milliaribus cum dimidio distans à Brugis: quod eodem tempore à Principe Mauritio captum cum arce sua, sed invalida. Oppidum hoc tantum mœnibus & fossa cinctum est, neque magni momenti. *Ijendyckum* amplum & validum munimentum, in angulo duorum concurrentium aggerum situm, & tantum freto à Birfleto divisum, è regione Zelandiæ: quod Princeps Mauritius anno 1604, licet sexcentorum militum præsidio teneretur, & omni bellico apparatu, præsertim majoribus machinis esset instructum, ostidui spatio ita compescuit, ut deditio illud acciperet. Postea à Federatis Ordinibus ampliatum fuit, ut jam instar oppidi sit, & tot tantisque operibus permunitum, ut hostem minime metuat. Por tum habet commodum, altum, & multarum

narium capacem, ita ut commerciis sit aptissimum, & in emporium forte aliquando evadere possit. Sunt præterea in hoc træctu quam plurimæ munitiones, partim hostibus eruptæ, partim à nostris exstructæ. Philippina è regione Axellæ, ad aggeris cubitum, qui continentem prætexit, sita & operibus valida. *Patientia*, inter Philippinam & Ilendicum è transverso Birfleto respiciens, oræ continentis incumbens. S. Philippi & Catharinæ munitiones aggeri, qui inter Slusas & Ilendicum jacet, impositæ, quas Princeps Mauritius anno 1604, quum Slusæ ob fidium moliretur, nullo pene negotio cepit, hoste ultro ob nocturnum terrorem dilapsò. Ab altera parte Flandriæ Orientalis, qua occidentalí contermina est, *Neoportus* visitur, Oostenda tribus milliaribus distans, oppidulum lautum, ac valida satis, et si exigua, arce munitum, quin & portus ejus sat commodus, ideoque à mercatoribus frequentatus. Oriundus ex hac urbe fuit Iudocus Clichtovæus, Literator, Theologus, & Mathematicus celeberrimus. Sesquimilliarì à Neoportu Duynkerkam petentibus occurrit in ipsis tumulis arenariis nobilissimum & pulcherum illud cœnobium ordinis D. Bernardi, quod vulgo vocant *Ten Duyn*. *Dixmuda* tribus milliaribus distat Neoportu, Aldenburgo, & Rosselaria, lautum & per amœnum oppidulum, frequentatum quotannis Julio mense ob insignem mercatum equorum, & anniversarias etiam aliarum mercium nundinas.

*Propugna
cula.*

Aër regionis est temperatissimus, tritici non usque adeo ferax, at secale, avena, fabæ, pisa, vicia, fagopyrum, vulgo Boeckwey, linum denique & canabis, item varia optimorum fructuum generâ felicissime istic & copiose prove niunt.

Neoportus.

Dixmuda.

*Ardenbur-
gum.*

*Middel-
burgum.*

*Ijendy-
ckum.*

